

Asia: VN/989/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden tuotteiden markkina- valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Yleistä

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään

Lausunto on työsuojelun vastuualueiden yhteinen

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia eräiden tuotteiden markkina-
valvonnasta. Esityksen mukaisesti pantaisiin täytäntöön ne osat markkina-
valvonta-asetuksesta ja vastavuoroisen tunnustamisen
asetuksesta, joilla arvioidaan olevan budjettivaikutuksia. Tällaisia ovat kansallisen
yhteyspisteen sekä tuoteyhteyspisteen tehtävien hoitamiseksi tarvittava sääntely. Esityksessä
ehdotetaan lain muuttamista siten, että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimisi jatkossa EU:n
markkina-
valvonta-asetuksessa tarkoitettuna kansallisena yhteyspisteenä. Yhteyspisteen yhteyteen
ehdotetaan perustettavan uusi markkina-
valvonnan yhteistyöryhmä, jonka toimintaan osallistuisivat
markkina-
valvonta-asetuksessa tarkoitetut kansalliset markkina-
valvontaviranomaiset sekä Tulli. Siten
yhteistyöryhmässä olisi mukana myös Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet. Lisäksi
organisoidaisiin uudelleen vastavuoroisen tunnustamisen asetuksessa tarkoitettu tuoteyhteyspisteen
tehtävä siirtämällä se työ- ja elinkeinoministeriöstä jatkossa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston
hoidettavaksi. Yhteyspisteen ja tuoteyhteyspisteen tehtävien hoitamiseen arvioidaan tarvittavan
Turvallisuus- ja kemikaalivirastossa markkina-
valvonta-asetuksen soveltamisen alettua neljä
henkilötyövuotta.

Työsuojelun vastuualueet arvioivat, että esitetyt muutokset perustuvat pääosin EU-asetusten
täytäntöönpanoon, jotka on kansallisesti täytäntöön pantava. Ehdotetuilla muutoksilla saattaa olla
myönteinen vaikutus markkina-
valvontaviranomaisten yhteistyöhön. Muutoksilla ei nähdä olevan
vaikutusta työsuojelun vastuualueiden toteuttamaan markkina-
valvontaan. Täten työsuojelun
vastuualueet kannattavat ehdotettuja muutoksia.

Lisäksi Hallituksen esityksessä ehdotetaan kansallisista syistä, että tekstiili- ja jalkinemerkitöjen markkinavalvonta siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Työsuojelun vastuualueilla ei ole tämän osalta lausuttavaa.

Kansallisen yhteyspisteen tehtävä (uusi 4 a §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Markkinavalvonta-asetuksen 10 artiklan mukaan jokaisen jäsenvaltion on nimettävä yhteyspiste, joka vastaa ainakin markkinavalvontaviranomaisten ja ulkoraja-valvontaviranomaisten yhteensovitetun kannan esittämisestä ja kansallisista strategioista ilmoittamisesta. Yhteyspiste avustaa myös VI luvussa säädetyssä eri jäsenvaltioiden markkinavalvontaviranomaisten yhteistyössä. Tämä velvoite on jäsenvaltioille uusi.

Hallituksen esityksessä esitetään säädettävän yhteyspisteen tehtäväksi markkinavalvontaan liittyvän viranomaisyhteistyön koordinointi sekä markkinavalvontaviranomaisten auttaminen kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä. Ehdotetun säännöksen perusteella yhteyspiste voi koordinoida ja avustaa myös sellaista markkinavalvontaan liittyvää viranomaisyhteistyötä, joka liittyy kansallisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin tai koskee muun kuin markkinavalvonta-asetuksessa tarkoitettua EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden markkinavalvontaa. Esityksessä esitetään, että yhteyspisteenä toimisi Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.

Yhteyspiste ei ole valvontaviranomainen. Yhteyspisteen tehtävällä ei näin ole vaikutusta nykyiseen valvontaviranomaisten (markkinavalvontaviranomaisten ja Tullin) valvontatehtäviin ja niitä koskevaan työnjakoon. Yhteyspisteen tulee toimia itsenäisesti ja riippumattomasti suhteessa markkinavalvontaviranomaisiin.

Työsuojelun vastuualueet kannattavat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston nimeämistä yhteyspisteeksi, koska virastolla on jo entuudestaan kokemusta, osaamista ja asiantuntemusta usean tuotesektorin markkinavalvontatehtävistä sekä Euroopan komission ja jäsenvaltioiden välisestä markkinavalvontayhteistyöstä. Vastuualueet korostavat, että yhteyspisteen tehtävän luonteen vuoksi sen tulee toimia esityksen mukaan itsenäisesti ja riippumattomasti suhteessa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston markkinavalvontatehtäviin sekä muihin tehtäviin.

Markkinavalvonnan yhteistyöryhmä (uusi 4 b §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Valvontaviranomaisten ja yhteyspisteen yhteistyön ja tietojenvaihdon tehostamista varten esityksessä ehdotetaan säädettävän uudesta markkinavalvonnan yhteistyöryhmästä, johon kuuluisivat markkinavalvontaviranomaisten, kuten Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueet sekä Tulli ulkorajavalvontaviranomaisena. Toimielin olisi uusi ja se toimisi yhteyspisteen yhteydessä.

Sen pääasiallinen tehtävä olisi tehostaa markkinavalvonnan yhteyspisteen ja valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa. Sääntely perustuisi kansalliseen ratkaisuun. Yhteistyöryhmän toimintaa hoidettaisiin virkатыönä. Markkinavalvontaan liittyvän yhteistyön koordinointiin ja markkinavalvontaviranomaisten ja Tullin yhteistyöhön liittyviä asioita käsitellään tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriön vetämässä epävirallisessa markkinavalvontafoorumissa.

Yhteistyöryhmän tehtävänä olisi tukea yhteyspistettä sen operatiivisessa toiminnassa tarvittavien tietosisältöjen kokoamisessa ja tuottamisen koordinoinnissa. Yhteistyöryhmällä olisi suuri merkitys yhteyspisteen päivittämisen toiminnan kannalta, sillä tarpeellisia tietoja yhteyspisteelle toimittavia tahoja on lukuisia ja koordinoitavia asioita on paljon.

Markkinavalvonta-asetuksen mukaan jäsenvaltioiden tulee laatia säännöllisesti kansallinen markkinavalvontastrategia. Yhteyspiste vastaa asetuksen mukaan strategian ilmoittamisesta komissiolle ja muille jäsenmaille, mutta asetusta jättää kansallista liikkumavaraa strategian laatimista koskevien menettelyjen suhteen. Esityksessä ehdotetaan markkina- valvontastrategian laatimista yhteyspisteen tehtäväksi yhteistyössä markkinavalvonnan yhteistyöryhmän kanssa.

Työsuojelun vastuualueet ovat osallistuneet epäviralliseen markkinavalvontafoorumiin. Vastuualueet pitävät tärkeänä markkinavalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä ja siten kannattavat lain tasolla määriteltyä yhteistyöryhmää. Hallituksen esityksessä on todettu yhteistyöryhmän kokoontuvan tarvittaessa. Työsuojelun vastuualueet tulkitsevat kirjausta siten, että yhteistyöryhmän vaatima resurssi ei ole merkittävä.

Tuoteyhteyspisteen tehtävä (uusi 4 c §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Tuoteyhteyspisteestä ja sen tehtävistä säädetään vastavuoroisen tunnustamisen asetuksessa, minkä lisäksi joistain tuoteyhteyspisteen tehtävistä säädetään myös markkinavalvonta-asetuksessa. Vastavuoroisen tunnustamisen asetusta sovelletaan niihin tuotteisiin, joiden sääntelyä ei ole EU-tasolla yhdenmukaistettu.

Tuoteyhteyspisteen tehtävää hoidetaan tällä hetkellä työ- ja elinkeinoministeriössä osana yleistä sisämarkkina-asioiden neuvontaa. Hallituksen esityksessä esitetään tehtävän siirtämistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osaksi yhteyspisteen tehtävän kanssa muodostuvaa kokonaisuutta. Sekä SDG-asetuksen että markkinavalvonta-asetuksen voimaantulo laajentavat tuoteyhteyspisteen vastuita ja tehtäviä, joten tuoteyhteyspisteen työmäärän arvioidaan lisääntyvän nykyisiin tuoteyhteyspisteen tehtäviin verrattuna. Lisäksi tehtävän operatiivinen luonne puoltaa tehtäväkokonaisuuden siirtämistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Tuoteyhteyspiste ei ole valvontaviranomainen. Tuoteyhteyspisteen tehtävällä ei näin ole vaikutusta nykyisiin valvontaviranomaisten valvontatehtäviin. Tuoteyhteyspisteen tehtävä olisi käsitellä erilaisia talouden toimijoiden ja viranomaisten yhteydenottoja, avustaa ja neuvoa sekä siirtää tarvittaessa hallintolain mukaisesti asiat käsiteltäväksi toimivaltaiselle viranomaiselle.

Työsuojelun vastuualueet arvioivat, että yhteyspisteen ja tuoteyhteyspisteen tehtävien keskittäminen samalle taholle tuo synergiaetua asioiden hoitamisessa ja siten kannattaa tuoteyhteyspisteen tehtävien siirtämistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

Tekstiili- ja jalkinemerkitöjen markkina- ja valvontatehtävä (uusi 4 d §)

Voitte kirjoittaa pykäläkohtaiset huomionne alla olevaan kenttään

Työsuojelun vastuualueilla ei ole tämän osalta lausuttavaa.

Auno Satu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Työsuojelun vastuualue, ylitarkastaja

Satu Auno